

Nastroje społeczne Polaków na początku listopada 2004r.

Warszawa, listopad 2004 r.

- Prawie trzy czwarte Polaków – 72% - uważa, że sprawy w naszym kraju idą w złym kierunku, a tylko co piąty (20%) jest przeciwnego zdania.
- Co trzeci respondent (33%) jest zdania, że polska gospodarka rozwija się, ale tylko co setny uważa, że znajduje się ona w stanie dynamicznego rozwoju. W opinii większości badanych gospodarka znajduje się w kryzysie (63%), w tym prawie połowa z nich (28% ogółu respondentów) uważa, że jest on głęboki.
- 42% Polaków oczekuje pogorszenia materialnych warunków życia ludności w ciągu najbliższych trzech lat. Prawie co dziesiąty badany (9%) przewiduje ich znaczącą zmianę na gorsze, a co trzeci (33%) pewne pogorszenie. 19% Polaków spodziewa się zmian warunków życia ludności na lepsze, ale liczą oni jedynie na pewną poprawę. Jedynie mniej niż co setny badany spodziewa się znacznej poprawy warunków życia w perspektywie najbliższych trzech lat. Co trzeci respondent (35%) nie przewiduje zmian materialnych warunków życia ludzi w Polsce.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP.

Na początku każdego miesiąca TNS OBOP bada nastroje społeczne. Uzyskane wyniki pokazują, jak Polacy oceniają kierunek zmian w kraju, jak postrzegają sytuację gospodarczą i jakich zmian w sytuacji materialnej ludności oczekują w perspektywie najbliższych trzech lat. Prezentowane w tym opracowaniu dane pochodzą z sondażu zrealizowanego na początku listopada br.¹ W zestawieniach uwzględniono wyniki analogicznych pomiarów od września 2003 r. do listopada 2004 r.

OCENA KIERUNKU BIEGU SPRAW W KRAJU

Prawie trzy czwarte Polaków – 72% - uważa, że sprawy w naszym kraju idą w złym kierunku, a tylko co piąty (20%) jest przeciwnego zdania. Jednak w listopadzie ocena kierunku biegu spraw w Polsce poprawiła się nieco w porównaniu z październikiem br. Odsetek respondentów uważających, że sprawy w naszym kraju idą w dobrym kierunku jest o 3 punkty procentowe wyższy.

CZY PANA(I) ZDANIEM – OGÓLNIE RZECZ BIORĄC – SPRAWY W POLSCE IDĄ W DOBRYM CZY W ZŁYM KIERUNKU?															
	IX'03	X'03	XI'03	XII'03	I'04	II'04	III'04	IV'04	V'04	VI'04	VII'04	VIII'04	IX'04	X'04	XI'04
w dobrym	15%	12%	10%	15%	15%	11%	9%	11%	20%	12%	15%	21%	17%	17%	20%
w złym	77%	81%	84%	79%	78%	83%	85%	83%	70%	82%	77%	69%	75%	73%	72%
brak zdania	8%	7%	6%	6%	7%	6%	6%	6%	10%	6%	8%	10%	8%	10%	9%

Częściej niż ogół respondentów optymistami – jeśli chodzi o kierunek biegu spraw w Polsce – są badani w wieku 15-19 lat (33% z nich uważa, że sprawy w Polsce idą w dobrym kierunku) oraz osoby z wykształceniem wyższym (29%). Także uczniowie i studenci (31%), kierownicy i specjaliści, prywatni przedsiębiorcy (po 27%), osoby określające swoją sytuację materialną jako dobrą (31%) oraz respondenci o lewicowych (28%) bądź centroprawicowych (27%) poglądach politycznych oceniają kierunek biegu spraw w Polsce lepiej niż inne grupy badanych. Osoby, które bardzo interesują się polityką, częściej są zdania, że sprawy w naszym kraju idą w dobrym kierunku (32%)

¹ Sondaż zrealizowano w dniach 4 – 7 listopada 2004 r. na ogólnopolskiej, losowej, reprezentatywnej próbie 1005 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Maksymalny statystyczny błąd pomiaru dla tej wielkości próby wynosi +/- 3,1%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

niż osoby, które w ogóle się nią nie interesują (18%). O pozytywnym kierunku biegu spraw w Polsce są przekonani w największym stopniu zwolennicy Socjaldemokracji Polskiej (42%), SLD (38%), UW (31%) oraz PiS (27%).

We wszystkich grupach respondentów przeważają osoby negatywnie oceniające kierunek biegu spraw w Polsce. Jednak najbardziej krytyczne są gospodynie domowe (85% odpowiedzi, że sprawy idą w złym kierunku) i bezrobotni (77%). O tym, że sprawy w naszym kraju idą w złym kierunku przekonane są osoby w wieku 40-49 lat (77%), respondenci oceniający swoją sytuację materialną jako złą (85%) oraz w przeważającej większości potencjalni wyborcy Samoobrony (95%) i LPR (88%).

OCENA STANU POLSKIEJ GOSPODARKI

Co trzeci respondent (33%) jest zdania, że polska gospodarka rozwija się, ale tylko co setny uważa, że znajduje się ona w stanie dynamicznego rozwoju. W opinii większości badanych gospodarka znajduje się w kryzysie (63%), w tym prawie połowa z nich (28% ogółu respondentów) uważa, że jest on głęboki.

W porównaniu z październikiem br. ocena stanu polskiej gospodarki poprawiła się dość znacznie. Odsetek osób uważających, że gospodarka rozwija się, wzrósł o 6 punktów procentowych, a uważających, że gospodarka jest w kryzysie zmniejszył się o 6 punktów procentowych. Szczególnie silnie spadł odsetek respondentów wskazujących na głęboki kryzys polskiej gospodarki – o 8 punktów procentowych.

JAK PAN(I) OCENIA OBECNY STAN POLSKIEJ GOSPODARKI?															
	IX'03	X'03	XI'03	XII'03	I'04	II'04	III'04	IV'04	V'04	VI'04	VII'04	VIII'04	IX'04	X'04	XI'04
Gospodarka znajduje się w stanie dynamicznego rozwoju	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	1%	1%	2%	1%	1%	1%
ROZWIJA SIĘ	11%	11%	13%	16%	16%	15%	12%	16%	23%	22%	23%	28%	27%	27%	33%
Gospodarka znajduje się w stanie powolnego rozwoju	11%	11%	13%	16%	16%	15%	12%	15%	21%	21%	22%	26%	26%	26%	32%
Gospodarka znajduje się w stanie lekkiego kryzysu	35%	31%	28%	33%	34%	31%	31%	30%	33%	33%	31%	35%	34%	33%	35%
JEST W KRYZYSIE	86%	86%	85%	80%	79%	83%	85%	81%	73%	74%	73%	69%	69%	69%	63%
Gospodarka znajduje się w stanie głębokiego kryzysu	51%	55%	57%	47%	45%	52%	54%	51%	40%	41%	42%	34%	35%	36%	28%
Trudno powiedzieć	3%	3%	2%	4%	5%	2%	3%	3%	4%	4%	4%	3%	4%	4%	4%

Gospodarka naszego kraju rozwija się, częściej niż zdaniem ogółu respondentów, w opinii pracowników administracji i usług (53% odpowiedzi, że gospodarka rozwija się), uczniów i studentów

(47%), prywatnych przedsiębiorców (45%) oraz kierowników i specjalistów (40%). Optymistami jeśli chodzi o stan gospodarki są badani w wieku 15-19 lat (41%) i 20-29 lat (41%), a także osoby z wykształceniem wyższym (47%) i średnim (39%). Respondenci oceniający swoją sytuację materialną jako dobrą są większymi optymistami (56%) od osób oceniających ją jako średnią (36%) lub złą (14%). Zadowolone z sytuacji gospodarczej, częściej niż ogół respondentów, są osoby deklarujące duże zainteresowanie polityką (49%) oraz badani, którzy pozytywnie oceniają kierunek zmian w kraju (65%). Przekonanie o korzystnych zmianach w sytuacji gospodarczej wyróżnia zwolenników PO (52%), UW (49%), Socjaldemokracji Polskiej i SLD (po 46%), a także osoby deklarujące centrolewicowe (52%) bądź centroprawicowe (48%) poglądy polityczne.

Natomiast kryzys częściej niż inni dostrzegają kobiety (70% odpowiedzi, że gospodarka jest w kryzysie wobec 55% w przypadku mężczyzn). Pesymistami jeśli chodzi o gospodarkę są gospodynie domowe (74%), bezrobotni (73%), rolnicy (72%), emeryci i renciści (69%), a także mieszkańcy wsi (70%). Szczególny krytycyzm wyróżnia również sympatyków LPR i PSL (po 89%) oraz Samoobrony (82%), a także badanych z podstawowym lub zawodowym wykształceniem (po 70%).

SPOŁECZNY OPTYZMIZM - PROGNOZA ZMIAN MATERIALNYCH WARUNKÓW ŻYCIA

42% Polaków oczekuje pogorszenia materialnych warunków życia ludności w ciągu najbliższych trzech lat. Prawie co dziesiąty badany (9%) przewiduje ich znaczącą zmianę na gorsze, a co trzeci (33%) pewne pogorszenie. 19% Polaków spodziewa się zmian warunków życia ludności na lepsze, ale liczą oni jedynie na pewną poprawę. Jedynie mniej niż co setny badany spodziewa się znacznej poprawy warunków życia w perspektywie najbliższych trzech lat. Co trzeci respondent (35%) nie przewiduje zmian materialnych warunków życia ludzi w Polsce.

W porównaniu do sytuacji z października br. oceny prawie nie zmieniły się (o 2 punkty procentowych zmniejszył się odsetek badanych przewidujących, że warunki życia ludności w Polsce pogorszą się, natomiast o 1 punkty procentowy spadł tych, którzy uważają, że się polepszą). O 6 punktów procentowych zwiększył się odsetek respondentów uważających, że warunki życia ludności nie zmieniają się.

CZY UWAŻA PAN(I), ŻE W CIĄGU NAJBLIŻSZYCH TRZECH LAT MATERIALNE WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W NASZYM KRAJU POPRAWIA SIĘ, CZY POGORSZĄ?															
	IX'03	X'03	XI'03	XII'03	I'04	II'04	III'04	IV'04	V'04	VI'04	VII'04	VIII'04	IX'04	X'04	XI'04
nastąpi wyraźna poprawa	0%	1%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%
POPRAWA	18%	13%	13%	14%	16%	13%	12%	14%	24%	21%	21%	21%	22%	20%	19%
nastąpi pewna poprawa	18%	12%	13%	14%	16%	12%	12%	14%	23%	20%	20%	20%	21%	19%	19%
BĘDZIE MNIEJ WIĘCEJ TAK SAMO	28%	25%	22%	24%	24%	21%	20%	22%	30%	26%	26%	28%	33%	29%	35%
nastąpi pewne pogorszenie	34%	38%	38%	40%	37%	39%	37%	38%	29%	34%	33%	34%	30%	33%	33%
POGORSZENIE	49%	56%	59%	57%	54%	62%	64%	58%	40%	47%	46%	48%	40%	45%	42%
nastąpi znaczne pogorszenie	15%	18%	21%	17%	17%	23%	27%	20%	11%	13%	13%	14%	10%	12%	9%
trudno powiedzieć	5%	6%	6%	5%	6%	4%	4%	6%	6%	6%	7%	3%	6%	5%	4%

Więcej osób oczekujących na poprawę materialnych warunków życia niż wśród ogółu badanych jest wśród respondentów będących w wieku 15-19 lat (40% odpowiedzi, że sytuacja materialna ludności poprawi się), 20-29 lat (25%), uczniów i studentów (36%) oraz pracowników administracji i usług (32%), a także respondentów oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą (37%). Badani będący zdania, że sprawy w Polsce idą w dobrym kierunku, zdecydowanie częściej oczekują poprawy materialnych warunków życia ludności (48%), niż ci, których zdaniem idą one w złym kierunku (11%). Osób przewidujących poprawę najwięcej jest wśród zwolenników Socjaldemokracji Polskiej (48%), SLD (36%), UW (33%) oraz PO (26%). Optymizm wyróżnia respondentów z wykształceniem wyższym (27%), a także wśród mieszkańców miast powyżej 500 tys. (26%) oraz badanych deklarujących lewicowe poglądy polityczne (27%).

Pesymistów natomiast najwięcej jest wśród rolników (56% odpowiedzi, że sytuacja materialna ludności pogorszy się), robotników (53%) i bezrobotnych (52%) oraz osób w wieku 40-49 lat (56%) i 50-59 lat (48%). Częściej niż ogół Polaków, są zdania, że materialne warunki życia pogorszą się badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym (47%), a także potencjalny elektorat Samoobrony (61%) i LPR (48%) oraz osoby oceniające swoją sytuację materialną jako złą (58%).

PORÓWNANIE TRZECH WSKAŹNIKÓW

NASTROJÓW SPOŁECZNYCH

Polacy nie są optymistami zarówno jeśli chodzi o kierunek zmian w kraju jak i stan polskiej gospodarki, znacznie więcej respondentów ocenia je źle niż dobrze. Prawie połowa respondentów oczekuje też, że materialne warunki życia ludności w ciągu trzech najbliższych lat pogorszą się.

W porównaniu z październikiem br. oceny netto wszystkich trzech wskaźników polepszyły się jednak. Najbardziej ocena netto stanu polskiej gospodarki – o 12 punktów procentowych. Również choć nie tak znacznie poprawiła się ocena kierunku biegu spraw (o 4 punkty procentowe). Natomiast 3-letnia prognoza materialnych warunków życia ludności polepszyła się w porównaniu z październikiem o 2 punkty procentowy.

W porównaniu z sytuacją sprzed roku oceny netto wszystkich trzech wskaźników poprawiły się znacznie, a w szczególności ocena stanu gospodarki.

OCENY NETTO	IX'03	X'03	XI'03	XII'03	I'04	II'04	III'04	IV'04	V'04	VI'04	VII'04	VIII'04	IX'04	X'04	XI'04
Kierunek zmian w kraju	-62	-69	-74	-64	-63	-72	-76	-72	-50	-70	-62	-48	-58	-56	-52
Stan gospodarki	-75	-75	-72	-64	-63	-68	-73	-65	-50	-51	-49	-41	-42	-42	-30
3-letnia prognoza materialnych warunków życia ludzi	-31	-43	-45	-43	-38	-49	-52	-44	-16	-26	-25	-27	-18	-25	-23

dane w pkt. proc.

Czy Pana(i) zdaniem - ogólnie rzecz biorąc - sprawy w Polsce idą w dobrym czy w złym kierunku?					
		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		w dobrym	w złym	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		20	72	9	1003
PŁEĆ	mężczyźni	23	66	11	480
	kobiety	17	76	7	524
WIEK	15-19 lat	33	62	5	98
	20-29 lat	22	71	7	199
	30-39 lat	20	67	13	157
	40-49 lat	13	77	11	185
	50-59 lat	19	73	8	157
	60 lat lub więcej	18	74	8	207
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	21	72	7	246
	zasadnicze zawodowe	17	72	11	236
	średnie i pomaturalne	18	76	7	394
	licencjat, wyższe	29	57	14	128
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	17	74	9	372
	miasto do 100 tys.	21	70	9	323
	miasto 101-500 tys.	23	71	5	184
	miasto pow. 500 tys.	19	67	14	124
REGION	małopolski	22	67	11	161
	wschodni	19	74	8	123
	katowicki	19	71	10	135
	dolnośląski	20	72	9	103
	wielkopolski	21	71	9	100
	pomorski	25	71	5	158
	centralny	15	75	10	224
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	19	68	13	401
	nie pracuje zawodowo	20	74	6	598
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	27	60	13	78
	prywatni przedsiębiorcy	27	56	17	37
	pracownicy administracji i usług	22	69	9	97
	robotnicy	15	71	14	126
	rolnicy	7	76	17	60
	gospodynie domowe	14	85	1	48
	emeryci i renciści	17	74	8	297
	uczniowie i studenci	31	65	5	133
	bezrobotni	19	77	4	121
	dobra	31	62	7	139

SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	31	62	7	139
	średnia	22	68	10	206
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	19	73	8	565
	wierzący i niereg. praktykujący	22	67	11	281
	wierzący lecz niepraktykujący	20	71	9	124
	niewierzący	14	81	5	27
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	28	64	8	118
	centrolewicowe	19	68	12	80
	centroprawicowe	27	66	7	115
	prawicowe	22	70	8	192
	trudno powiedzieć	15	76	9	498
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	18	74	8	243
	raczej się nie interesuje	17	72	11	374
	raczej się interesuje	22	71	7	329
	bardzo się interesuje	32	60	9	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	8	88	4	48
	PO	22	66	12	113
	PSL	12	71	18	18
	PiS	27	62	11	42
	Samoobrona RP	5	95		38
	Socjaldemokracja Polska	42	52	6	25
	SLD	38	50	12	24
	UP	10	81	9	10
	UW	31	64	5	20
	inne	27	65	8	41
	nie głosujący, niezdecydowani	29	61	10	143

Jak Pan(i) ocenia obecny stan polskiej gospodarki?

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		gospodarka znajduje się w stanie dynamicznego rozwoju	gospodarka znajduje się w stanie powolnego rozwoju	gospodarka znajduje się w stanie lekkiego kryzysu	gospodarka znajduje się w stanie głębokiego kryzysu	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		1	32	35	28	4	1003
PŁEĆ	mężczyźni	1	40	33	22	4	480
	kobiety	1	25	36	34	5	523
	15-19 lat	1	39	40	12	7	99
	20-29 lat	1	40	37	20	1	199
	30-39 lat	1	33	38	25	3	158
	40-49 lat		28	30	35	7	185
	50-59 lat	1	29	35	32	3	157

	60 lat lub więcej	1	26	30	36	6	205
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	1	23	34	35	7	245
	zasadnicze zawodowe	0	26	39	32	4	237
	średnie i pomaturalne	1	38	35	23	3	393
	licencjat, wyższe	1	46	25	23	5	128
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	0	24	41	29	6	371
	miasto do 100 tys.		33	32	30	4	325
	miasto 101-500 tys.	2	38	33	24	3	184
	miasto pow. 500 tys.	2	43	25	26	4	124
REGION	małopolski		26	42	21	11	161
	wschodni	0	32	35	26	7	123
	katowicki	1	39	31	26	2	135
	dolnośląski		40	31	26	3	103
	wielkopolski		34	31	32	3	100
	pomorski	1	36	32	30	2	158
	centralny	2	26	36	34	2	224
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	1	36	35	23	4	401
	nie pracuje zawodowo	1	29	34	31	4	598
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	1	39	31	24	4	78
	prywatni przedsiębiorcy		45	34	15	7	37
	pracownicy administracji i usług	1	52	28	19	0	97
	robotnicy	0	29	39	28	4	126
	rolnicy		21	48	25	7	60
	gospodynie domowe	2	22	40	34	2	48
	emeryci i renciści	0	26	31	37	5	295
	uczniowie i studenci	2	45	36	12	5	134
	bezrobotni		24	36	37	3	121
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra		56	33	8	4	139
	średnia	1	35	32	26	5	598
	zła	0	13	41	43	3	265
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	1	27	36	31	5	564

	wierzący i niereg. praktykujący	1	39	33	23	3	281
	wierzący lecz niepraktykujący	2	36	33	27	3	124
	niewierzący	2	48	21	29		27
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	2	42	34	19	3	118
	centrolewicowe	2	50	22	22	4	80
	centroprawicowe		48	31	19	2	115
	prawicowe	1	31	35	30	4	193
	trudno powiedzieć	0	24	38	33	5	497
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	1	25	29	34	10	243
	raczej się nie interesuje	1	32	39	25	4	373
	raczej się interesuje	1	35	36	28	1	330
	bardzo się interesuje		49	23	25	3	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR		10	41	48	1	48
	PO		52	30	15	3	113
	PSL		11	77	12		18
	PiS		32	33	33	2	43
	Samobrona RP		16	39	43	2	38
	Socjaldemokracja Polska		46	33	22		25
	SLD		46	46	5	3	24
	UP	9	32	24	34		10
	UW	5	44	44	7		20
	inne	1	36	30	33		41
	nie głosujący, niezdecydowani		37	35	20	7	143
OCENA KIERUNKU BIEGU SPRAW	w dobrym	2	63	27	4	5	197
	w złym	0	23	37	37	2	717
	trudno powiedzieć	3	41	28	7	21	87

Czy uważa Pan(i), że w ciągu najbliższych trzech lat materialne warunki życia ludności w naszym kraju poprawią się, czy pogorszą?

		DANE W PROC.						LICZBA OSÓB
		nastąpi wyraźna poprawa	nastąpi pewna poprawa	będzie mniej więcej tak samo	nastąpi pewne pogorszenie	nastąpi znaczne pogorszenie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		0	19	35	33	9	4	1005
PŁEĆ	mężczyźni		23	35	31	7	4	481
	kobiety	0	16	35	35	11	4	524

WIEK	15-19 lat		40	32	20	3	5	99
	20-29 lat	0	25	42	28	4	1	199
	30-39 lat		11	47	34	6	2	158
	40-49 lat	0	13	27	41	15	3	185
	50-59 lat		16	32	36	12	4	157
	60 lat lub więcej		16	31	34	10	9	207
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne		19	30	35	9	7	246
	zasadnicze zawodowe		13	37	40	7	3	237
	średnie i pomaturalne	0	19	36	30	11	4	394
	licencjat, wyższe		27	40	25	6	2	128
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	0	17	35	33	7	7	372
	miasto do 100 tys.		17	37	36	8	3	325
	miasto 101-500 tys.	0	21	33	30	13	3	184
	miasto pow. 500 tys.		26	31	29	11	3	124
REGION	małopolski		12	43	33	5	7	161
	wschodni	0	22	36	24	14	4	124
	katowicki		17	38	33	11	2	135
	dolnośląski		21	29	34	12	4	103
	wielkopolski		19	28	39	9	6	100
	pomorski	0	22	31	34	10	3	158
	centralny		20	36	34	6	4	224
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	0	19	34	35	9	3	401
	nie pracuje zawodowo	0	19	36	31	9	5	600
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści		21	34	36	7	2	78
	prywatni przedsiębiorcy		19	53	21	7		37
	pracownicy administracji i usług		32	34	23	10	1	97
	robotnicy		11	32	42	11	5	126
	rolnicy	1	13	26	50	6	5	60
	gospodynie domowe		7	33	36	16	8	48
	emeryci i renciści		15	32	37	9	7	297
	uczniowie i studenci	0	36	41	18	2	2	134
	bezrobotni		14	39	32	12	2	121
	dobra	0	36	38	20	4	2	139

SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	0	36	38	20	4	2	139
	średnia	0	19	30	41	13	5	588
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	0	16	34	35	9	6	566
	wierzący i niereg. praktykujący		23	38	29	8	2	281
	wierzący lecz niepraktykujący	0	17	34	35	11	3	124
	niewierzący		37	27	19	17		27
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	0	27	39	23	8	3	118
	centrolewicowe		23	28	35	8	6	80
	centroprawicowe	0	23	40	27	9	1	115
	prawicowe		17	42	32	6	3	193
	trudno powiedzieć		16	32	36	10	5	499
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje		13	36	33	11	6	243
	raczej się nie interesuje	0	18	37	34	8	3	375
	raczej się interesuje	0	22	33	34	9	3	330
	bardzo się interesuje		30	28	24	6	12	58
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR		14	32	33	15	6	48
	PO	0	26	46	21	3	5	113
	PSL		20	44	30	7		18
	PiS		15	37	40	3	5	43
	Samobrona RP	1	8	27	56	6	3	38
	Socjaldemokracja Polska		48	17	35			25
	SLD		36	31	23	2	8	24
	UP		13	24	35	12	16	10
	UW		33	30	37			20
	inne		25	31	33	9	3	41
	nie głosujący, niezdecydowani		24	38	25	8	4	144
	w dobrym		48	37	11	1	4	197
	w złym	0	11	33	41	12	3	717
	trudno powiedzieć		21	47	18	2	12	89